

Kwestionariusz

wieśnia i Jagiwnika w ZSRR.

mer. Lipińskiego Zensona

lat 19 urodz. gum. katolicki

• Zostałem aresztowany dnia 26 czerwca 1942
za powstaniową organizację Awanturati

mnie z moim starszym bratem w uli-
cy we wsi Burynie. Brat próbował u-
ciekać, lecz w tej chwili został przez żołnie-
rzyków zastrelany. Po reawanturacji po-

fradzieli mnie do więzienia w Łomży.

• Tam przez 2 tygodnie przeprowadzili
śledztwo i wyrzucili do więzienia w Mii-
stku. Tam prowadzili dalej śledztwo stani-

• jąc stosując różnego rodzaju tortury i
męki jak np. bili palcami gumowca-
mi po głowie, bitychali nóżkami w parnok-
cie, wnieśli do ciemnicy zimnej z wodą po

holana i do ławek. 2 paragrafu

64:46 "wzdech kamaga biotomskiego roz-
 drito moze, osobnoje siewacranie" na
 8 lat, isparacno trudowych Tagimaj.
 Po 8 miedzjach wipienia wyklesli imia
 do Archangielska na, peresilny tichpunkt.
 Tam munitimny chodnie na prymusowe
 roboty, nie tytko v dnie, ale czarami nawet
 w nocy na sadowanu wozonow i obrojow
 deskami, podkladami, belkami it.p.
 To jak si czegta wojna niemiecko-bol-
 szewicka, wnystkich Polakow agjirili
 do Archangielska do Tagimaj w stodi-
 nie oborczenskigo odrielenia. Tam praco-
 wisttem na prymusowych robotach w len.
 Botwacie byli tam gmentpacy polityarni.
 Polakow bylo nie duzo, pramacinie niecheli
 kazacy, gmacini z z Kaukazu, nuchich bylo
 niemiele, wiecej ros ukrainow. Kamunki
 munitarnowe, ubranisowe, higieniczne

jak i rybnosiarowe były obropne. Mieszka-
 my w barakach z ramyech desek, pomieszcze-
 jące deszczowi drzewom i dwajmi szerebinami
 spalonymi na „obocznych” wozach jeden obok
 drugiego w śród murów plechowie, wosny i
 pszał. Poisiali radzej, to nie było, tak jak
 chodzilismy, tak i spalimy; wpadnie wa-
 kawca: podarte stugity zaszem do choche-
 nia i jako niennik do spania, a tuczyki
 brzojstwe ra podziłowek, a futajka ra
 koldy. Nowego i całego ubrania i bielizny
 dla Polaków „kontr-rewolucjonistów” nie
 było. Jak przyjechatem do trzieni, niatam
 jencie moje ubranie, ale jak tylko waleki
 je wabryli, to natalnie mi je znoweli; w-
 protu ze mnie zdarli, a jak się opieratem
 i bronitem, to przydurili ze wyje, i biali i
 Kyryjowanie w stonitku do pracy było pod-
 11. Pono $\frac{1}{2}$ l. wody ramjonej zytisig

niekiedy i chleba ile kto zanosił, a zanosić
dużo nie można było i nie dali, najwyżej
525 gr. a normalnie 400 gr., 300 gr., 280 gr.

Obiadu zupełnie nie było, a na wieczór
nie było $\frac{3}{4}$ l. takiej samej supy.

Cały dzień ciwniek pracował bardzo, a za-
to dostał takie ubranie ubranie, jedzenie
ludzie marli z głodu na dwa dni, na do-
sie, schadzili jak ciernie, niedzi, wydu-
dzeni, obdani, naważnocy. Przy pomocy
wzrostu, jak pewnego ranka budy, budy
Polaka i dobrać go nie mogli, po-
chcieli patrzeć, a ten tłum: zmarł z wy-
cierzenia i głodu. Tak ginęli Polacy
podobnych i takich wypadków było b. dużo.
Tak umarł nauwyśiel z Łomży, Stanisław
+ Stefan, plut. Majewski z 83 p. p. z Łomży
i wiele innych, których nazwiska nie um-
niatem. Opieki lekarskiej prawie nie

• byto iadnej; po piernowce, ku niej byto lekarstw
i wanizur, po długie, z więzianami politycz-
nymi. miasto się kłóciło, miasto na nich wlecia-
ło i chcieli ich jak najwięcej wygnanych,
wymagując i umieszkadliwie.

• Mów do 60°, denerwcy śmiercy murekisinny
iżci do pracy, głodni, nędzy, bo takie ubranie
nie wie znacząco na nylivokre nury.

• „strach” w, n. k. w. d. r. zgłosił się nad nami
w strachny sposób, bigger holbani od kask-
binów i wymawiając nam Polakom dawne
caisy, jak myśmy byli w „pańskie byw-
marypnej Polny”. Jeśli ktoś był chory,

nie mógł być wyjeść do pracy, netych
miast radzeli do barczem, lub dawałi tam
„strafnej pajok”.

• Zgarnięci a krojeniu iadnej nie miatem.

• Piorem do domu parę listów, ale iadnej
odpowiedzi nie dostatem.

6

Zwolnili mnie 25 marca 1942 roku.

Od zawarcia umowy Polako-bolszewickiej
 jeszcze gonej nas traktowali jak przestępcami.
 Żadne starania jednak nie zostały skut-
 kowne. Po uwolnieniu nie wróciłem na bilet
 kolejowy, bo nie miałem pieniędzy dojecha-
 ć się do Kijowa, a stałem się transportem
 kolejowym z Polakami do Garar na woj-
 skowy komisję lekarską. Następnie przyje-
 -żony do Zap. Komp. Łow. w Gurazari.

7. III - 43 r.

mgr. Lipiński Leon.